

DAY 3

יום השלישי

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתִרְאָה הַיַּבֵּשָׁה וַיְהִי־כֵן:

God said, “Let the water below the sky be gathered into one area, that the dry land may appear.” And it was so.

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבֵּשָׁה אֶרֶץ וּלַמְקוֹה הַמַּיִם קָנָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

God called the dry land Earth—and called the gathering of waters Seas. And God saw that this was good.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע עֵץ פָּרִי עֹשֶׂה פְרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

And God said, “Let the earth sprout vegetation: seed-bearing plants, fruit trees of every kind on earth that bear fruit with the seed in it.” And it was so.

וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וָעֵץ עֹשֶׂה־פְרִי אֲשֶׁר זֶרְעוֹ־בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

The earth brought forth vegetation: seed-bearing plants of every kind, and trees of every kind bearing fruit with the seed in it. And God saw that this was good.

וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: {פ}

And there was evening and there was morning, a third day.

PIRKEI D'RABBI ELIEZER

בְּשִׁלְשִׁי הַיּוֹם הָאָרֶץ מִשּׁוֹר כְּבִקְעָה, וְהָיוּ הַמַּיִם מְכֻסִּים עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ. וְכִשְׁיֵצָא הַדְּבֹר מִפִּי הַגְּבוּרָה (בְּרֵאשִׁית א, ט): "יִקְווּ הַמַּיִם", עָלוּ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וְהַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת וְנִתְפָּזְרוּ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וְנַעֲשִׂים עֲמָקִים עַל תּוֹכָהּ שֶׁל אֶרֶץ וְנִתְגַּלְגְּלוּ הַמַּיִם וְנִקְווּ לְעֲמָקִים, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א, י): "וַיִּלְמְקוּ הַמַּיִם קֶרָא יַמִּים", מִיָּד נִתְגָּאוּ הַמַּיִם וְעָלוּ לְכִסּוֹת הָאָרֶץ כְּבִתְחִלָּה, עַד שֶׁגָּעַר בָּהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכִבְשָׁן וְנָתַן תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו וּמִדָּדָם בִּשְׁעָלוּ שְׁלֹא לְהוֹסִיף וְלֹא לִגְרַע, וַעֲשֵׂה חוֹל גָּבול לַיָּם, כְּאֵדָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה גֶדֶר לְכַרְמוֹ, וְכִשְׁהֵן עוֹלִין וְרוֹאִין אֶת הַחוֹל לִפְנֵיהֶם, חוֹזְרִין לְאַחֲרֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמְיָהוּ ה, כב): "הָאוֹתִי לֹא תִירָאוּ נֹאֵם ה' אִם מִפְּנֵי לֹא תַחֲלִילוּ אֲשֶׁר שִׁמְתִּי חוֹל גָּבול לַיָּם".

THE GATHERING OF THE WATERS

ON the third day all the earth was flat like a plain and the waters covered the surface of all the earth. When the word of the Almighty was uttered, "Let the waters be gathered together" (Gen. 1:9), the mountains and hills arose from the ends of the earth and they were scattered over the surface of all the earth, and valleys were formed over the inner parts of the earth; and the waters were rolled together and gathered into the valleys, as it is said, "And the gathering together of the waters he called seas" (Gen. 1:10). Forthwith the waters became proud and they arose to cover the earth as at first, when the Holy One, blessed be He, rebuked them || and subdued them, and placed them beneath the soles of His feet, and measured them with the hollow of His hand that they should neither decrease nor increase. He made the sand as the boundary of the sea, just like a man who makes a fence for his vineyard. When they rise and see the sand before them they return to their former place, as it is said, "Fear ye not me? saith the Lord: will ye not tremble at my presence, which have placed the sand for the bound of the sea?" (Jer. 5:22).

עַד שְׁלֹא נִקְווּ הַמַּיִם נִבְרְאוּ הַמְּאֹרוֹת וְהַתְּהוֹמוֹת, וְאֵלוּ הֵן הַתְּהוֹמוֹת אֶל שְׁמֵתַחַת לָאָרֶץ, שֶׁהָאָרֶץ עַל הַתְּהוֹמוֹת נִרְקַעַת כְּאֵנִיָּה שֶׁהִיא צֶפֶה בְּלֵב יָם, כִּךְ הָאָרֶץ מִרְקַעַת עַל הַמַּיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קל, ו): "לִרְקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם". וּפְתַח לָגֵן עֵדֶן פֶּתַח בָּהּ וְהוֹצִיא מִמֶּנָּה נְטָעִים עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ, כָּל מִיְּנֵי עֵץ אֵילָן עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ וְכָל מִין עֵשֶׂב וְדָשָׁא נָטַע מֵהֶם וּבָהֶם זֶרַעַם עַל הָאָרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א, יא): "אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ" וְכוּ', וְעֵרַךְ שִׁלְחָן לְבָרִיּוֹת עַד שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כג, ה): "תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שִׁלְחָן", וְכָל הַמַּעֲשִׂיּוֹת עוֹלִין מִן הַתְּהוֹמוֹת לְהִשְׁקוֹת כָּל הַבְּרִיּוֹת.

Before the waters were gathered together the depths were created. These are the depths which are beneath the earth; for the earth is spread upon the water like a ship which floats in the midst of the sea, so likewise is the earth spread out over the water, as it is said, "To him that spread forth the earth above the waters..." (Ps. 136:6). He opened an entrance to the Garden of Eden because thence were planted upon the face of all the earth all kinds of trees yielding fruit according to their kind, and all kinds of herbs and grass thereof, and in them (was seed), as it is said, "Wherein is the seed

thereof, upon the earth" (Gen. 1:11). He prepared a table for the creatures whilst as yet they were not created, as it is said, "Thou preparest a table before me" (Ps. 23:5). All the fountains arise from the depths to give water to all creatures.

Ramban

ט) יקוו המים מתחת השמים - היה התהום שהוא מים ועפר כעין המים העכורים, וגזר על המים שיקוו במקום אחד מסובב כל הפאות, וגזר על העפר שיעלה עד שיראה על המים וייבש, ותהיה יבשה שטוחה ראויה לישוב, וכן כתוב לרוקע הארץ על המים (תהלים קלו ו והנה הן שתי גזרות, כלומר שני ענינים נעשים בחפץ אלהים הפך מן הנאות בטבעם, כי הראוי לכבדות העפר ולקלות המים כנגדה, להיות עמוד הארץ אמצעי, והמים מכסים עליה מקיפים אותה מכל צד. ועל כן אמר יקוו המים מתחת השמים, כלומר אל מקום שפלות, ואמר ותראה היבשה

The waters will gather from under the heavens- The depths, which were water and dust, like the murky waters mixed up. He decreed on the waters that they should gather in one place, surrounded on all sides, and He decreed on the dust that it should ascend until it appeared on the water and it dried up, and the dry land would be fit to settle, and so it says to spread out the land on the waters. And these were two decrees were done by the will of God, opposite of their nature, for it is fitting to honor the dirt and to degrade the water, to be the pillar of the earth, and the water covers it from all sides. And therefore it says the water will gather from under the heavens, meaning to a low place, and it says that the dry land will be visible

Tehillim 136.6

לְרֻקַּע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ:

Who spread the earth over the water,
—whose steadfast love is eternal;

RADAK

לרוקע. זכר מבריאת הארץ מה שהוא חסד מוחלט מאתו שבטל טבע המים, שהיה טבעם להיותם על הארץ כמו שהיו מתחלה והוא בחסדו הקים אותם אל מקום אחד ונראית היבשה להיות החיים והצמחים עליה, וזה החסד הוא לעולם, שאעפ"י שהמבול הציף המים על היבשה כבר נשבע שלא יהיה עוד כל כימי הארץ וזה כי

לעולם חסדו, ופירוש לרוקע שנתלה שטח הארץ על המים, ואעפ"י שהמים גבוהים על הארץ נתן הוא שתהיה הארץ כאילו היה גבוה על המים שלא יעברו על הארץ, וזהו מנפלאותיו:

Who spreads out: This is a reminder of creation of land, **what is the kindness? That he nullified the nature of the water, whose nature is to go over the land as it was in the beginning. It initially covered half the globe and in His kindness he gathered it to one place to reveal dry land to create life and vegetation on it.** And to spread means: that he gave domain to the land over the water, even though the water is higher than the land, he gave the land a position that it would be "higher" so to speak – than the water so that the water would not pass over the land. "That He made the sand as a border to the sea that it shall not be trespassed as an everlasting law" and this is wondrous

THE SPLITTING OF THE SEA - UNDOING DAY 3 ... WHAT ARE THE MESSAGES

שמות י"ד: כ"א-כ"ב

וַיֹּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוּלָךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֶזְרָה כָּל־הַלַּיְלָה וַיִּשָּׁם אֶת־הַיָּם לַחֲרֹבָה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם:

Then Moses held out his arm over the sea and GOD drove back the sea with a strong east wind all that night, and turned the sea into dry ground. The waters were split,

וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם:
and the Israelites went into the sea on dry ground, the waters forming a wall for them on their right and on their left.

וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פָּרָעָה רָכָבוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם:
The Egyptians came in pursuit after them into the sea, all of Pharaoh's horses, chariots, and riders.

LIKE A FISH ON DRY LAND?

הַמַּלְאָךְ הַגָּאֵל אֶת־יְבִרָה אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָּהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבֹתֵי אֲבֹתָהֶם וַיִּצְחָק וַיִּדְּגוּ לִרְבֹּב בַּקָּרֶב
הָאָרֶץ:

CHULLIN 127A

תָּנוּ רַבָּנָן: כָּל שֵׁשׁ בַּיַּבָּשָׁה יֵשׁ בָּיָם

PART 2 - THE 'SIN' OF THE GROUND

בראשית א'י"א

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׁא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ זֶרַע עֵץ פֶּרִי עֹשֶׂה פֶּרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר זֶרַע־בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

And God said, "Let the earth sprout vegetation: seed-bearing plants, fruit trees of every kind on earth that bear fruit with the seed in it." And it was so.

On this Pasuk Rashi explains that the land itself had some sort of sin that it performed and was punished.

רש"י

עץ פרי. שִׁיָּהָא טַעַם הָעֵץ כְּטַעַם הַפֶּרִי, וְהִיא לֹא עֹשֶׂתָהּ כֵּן, אֶלֶּא וּתְוַצֵּא הָאָרֶץ עֵץ עוֹשֶׂה פֶּרִי וְלֹא הָעֵץ פֶּרִי, לְפִיכָךְ כְּשֶׁנִּתְקַלַּל אָדָם עַל עֲוֹנוֹ נִפְקְדָה גַם הִיא עַל עֲוֹנָהּ וְנִתְקַלַּלָהּ

FRUIT TREE — that the taste of the tree be exactly the same as that of the fruit. It did not, however, do this, but (v. 13) "the earth brought forth a tree yielding fruit" and the tree itself was not a fruit; therefore when Adam was cursed on account of his sin, it **(the earth) was also visited (because of its sin) and was cursed also (Genesis Rabbah 5:9).**

תהילים ק"ג:י"ד

כִּי־הוּא יָדַע יִצְרָנוּ זָכוֹר כִּי־עָפָר אֲנֶחְנוּ:

For He knows how we are formed;

He is mindful that we come from the dust (earth/ground)

ויקרא כ"ו:מ"ב

וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאִף־אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאִף־אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

Then will I remember My covenant with Jacob; I will remember also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham; **and I will remember the land.**

ונתנה תוקף ו'

אָדָם יוֹסִידוּ מִעָפָר וְסוּפוּ לְעָפָר

We come from dust, and return to dust.

